

Årsrapport 2021

Nordens Hus

Norræna húsið
Sæmundargötu 11
102 Reykjavík
+354 551 7030
info@nordichouse.is

Nordens hus styrelse

Sarah Anwar (SVE) ordförande
Bogi Ágústsson (IS) vice ordförande
Julian Owusu (FI)
Lasse Andersson (DK)
Maigun Solmunde (FO)

Direktör

Sabina Westerholm

www.nordichouse.is

Facebook: [nordichouservk](#)

Instagram: [nordichouseiceland](#)

Inledning

År 2021 inledde Nordens hus i praktiken arbetet med de nordiska statsministrarnas Vision 2030 om att Norden ska bli världens mest hållbara och integrerade region och det nya nordiska kulturpolitiska samarbetsprogrammet för perioden 2021-24. Visionens och programmets målsättningar är relevanta och Nordens hus vill i första hand föra fram konst och kultur i detta arbete. De varierande perspektiv som konsten kan erbjuda är ovärderliga i en samtid som står inför så många utmaningar vad gäller såväl miljö som sociala frågor.

Årets program planerades holistiskt utifrån visionens målsättningar och tre inriktningar. Samtliga avdelningar i Nordens hus deltog tvärssektoriellt i arbetet. Basen för vår verksamhet utgörs av biblioteksdriften och utställningsverksamheten i utställningshallen Hvelfing och barnbiblioteket. Dessa kompletterades med ett varierat program bestående av samtal, seminarier, projekt, festivaler och övriga konst- och kulturevenemang.

Resultatet blev en sammanhängande helhet som visar hur förhållandet mellan människa och miljö kan behandlas och diskuteras ur många olika perspektiv. Under året utforskade vi också hur man kan jobba inkluderande, för och med specifika målgrupper. Trots att vi levt med någon form av samlingsrestriktioner under hela året har vi på ett övertygande sätt lyckats etablera en ny konst- och kulturpedagogisk verksamhet. I januari anställdes en pedagog som planerade ett omfattande och långsiktigt

program. Med tusentals deltagande barn och unga visade denna verksamhet en imponerande genomslagskraft. Vi ser fram emot att vidareutveckla den under mer normala omständigheter.

Den expertis och erfarenhet vi erhöll år 2020 gjorde det tämligen lätt att planera och verkställa programmet trots att Covid-19 pandemin fortfarande var ytterst närvarande. De flesta evenemang planerades som hybrid-varianter med deltagare och publik både på plats och digitalt. Förutom tre veckor vid påsken kunde Nordens hus vara öppet hela året och besöktes av totalt av 46.920 personer. Detta innebär en ökning med 22% jämfört med år 2020, men är självfallet långt ifrån en normal nivå som ligger på ca. 100.000 besökare årligen.

Under de senaste åren har det blivit klart att den 53 åriga byggnaden Nordens hus står i behov av renovering. En konditionsgranskning som färdigställdes våren 2021 bekräftade att läget är akut. Under året diskuterades ärendet inom Nordiska ministerrådet och en omfattande renovering ska inledas våren 2022. Vi ämnar hålla huset öppet för besökare under renoveringen, men det är klart att vi står inför en utmaning under de kommande åren. Det viktigaste är att den ikoniska byggnaden mår bra och kan fortsätta vara en central plats för nordisk konst, kultur och samhällsdiskussion på Island.

Sabina Westerholm
direktör

1.

Huvudtal

Intäkter

Nordens hus mottog en basbeviljning från Nordiska ministerrådet på 215.841.000 ISK. Därtill mottog vi projektbeviljningar för Nordiska rådets litteraturpris, Nordiska rådets barn- och ungdomslitteraturpris, Nordiska rådets miljöpris, *Lyftet* för Nordiska rådets barn- och ungdomslitteraturpris samt programmet Norden i Fokus för sammanlagt 3.977.000 DKK eller 83.344.765 ISK. Därtill erhöll Nordens hus i mars ett supplerande beviljningsbrev angående produktionen av tre litterära samtal på Bokmässan i Göteborg till summan 150.000 DKK.

Utöver stöden från Nordiska ministerrådet har Nordens hus även en del andra intäkter. Uthyrning av husets faciliteter inbringade 9.129.985 ISK, bibliotekets användare bidrog med 1.116.445 ISK och vi sålde varor för 928.089 ISK. Intäkter från biljettförsäljning uppgick till 654.132 ISK och övriga projektrelaterade intäkter till 10.432.257 ISK. Sammanlagda intäkter som kompletterade beviljningarna från Nordiska ministerrådet uppgick således till 22.260.908 ISK eller 7 % av de totala intäkterna 321.446.673 ISK. Årets intäkter har i viss mån påverkats av de samhällsrestriktioner som Covid-19 orsakat på Island. Hyresintäkterna är dock tillfredsställande, nära nivån för 2019.

Utgifter

Personalkostnaderna för år 2021 inklusive resekostnader, styrelse och rekrytering landade på 169.869.059 ISK. Sammanlagda utgifter för varor och tjänster är 63.234.620 ISK och övriga kostnader, dvs. den nordiska kulturstrategins program och driften av prissekretariaten, landade på 76.696.535 ISK. Kostnaderna för husets underhåll var aningen högre än budgeterat och under hösten inleddes en del av de mest akuta renoveringsåtgärderna. Kostnaderna för dessa uppgick till 6.537.096 ISK.

Trots detta fick vi ett positivt årsresultat på 11.646.459 ISK som motsvarar 611.197 DKK. Orsaken hittas främst i aningen högre intäkter än förväntat och låga resekostnader inom både verksamheten och prissekretariaten. Dessutom ska en del projekt såsom exempelvis *Lyftet* slutföras under 2022. Vinsten resulterar i ett eget kapital på 72.946.625 ISK. Detta kommer i viss mån att användas till att slutföra de oavslutade projekten, men det är positivt att det egna kapitalet kunde utökas inför renoveringen som ska påbörjas 2022.

2.

Årets program och resultat

NOREY ska bidra till att uppnå målen i den nordiska kulturstrategin:

Ett grönt nordiskt kulturliv: Ett grönt nordiskt kulturliv för nuvarande och framtida generationer.

En konkurrenskraftig nordisk kultursektor: Norden är en attraktiv och synlig kulturregion.

Ett tillgängligt, inkluderande och jämställt kulturliv i Norden: Nordiskt kultursamarbete och nordiskt kulturliv bidrar till tillit och sammanhållning i Norden genom att vara relevant och tillgängligt för kulturaktörer och allmänhet.

Sónó stod för serveringen vid öppningen av Design March i Nordens hus.

Ett grönt nordiskt kulturliv

Resultatmål:

- Att utarbeta interna guidelines för hållbar kulturproduktion och -administration.
- Att förmedla goda exempel på hållbar kulturproduktion, -distribution och -konsumtion.

Nordens hus är en etablerad plattform för nordiska kulturmöten och nordisk samhällsdiskussion på Island. Sedan många år tillbaka har Nordens hus haft ett fokus på hållbarhet och år 2021 centrerade en stor del av programmet kring miljöfrågor. Sekretariatet för Nordiska rådets miljöpris och projektet Norden i Fokus har på ett avgörande sätt bidragit till att ge verksamheten tyngd och relevans.

Nordens hus Green team fortsatte arbetet med att ta fram guidelines för hållbar kulturproduktion och -administration, men projektet är ännu inte slutfört. Under året kopplades Nordens hus in på det treåriga projektet *Hållbara kulturupplevelser* som leds av Nordens hus på Färöarna. Den här insatsen kommer att hjälpa oss att formulera vår hållbarhetsstrategi. Covid-19 perioden har fört med sig nya arbetssätt som är mer hållbara och mycket av det vi lärt oss kommer vi att ta med oss i framtiden. I första hand handlar det om att nyttja digitala hjälpmedel och undvika korta resor, men det handlar också om att planera programmet så att personer som flygs in stannar längre tid och har en möjlighet att samverka med det lokala samhället.

Nordens hus' restaurang MATR inledde sin verksamhet vintern 2020 och klarade inte av de utmaningar som Covid-19 förde med sig. I maj 2021 valde ägaren att stänga. I juni kunde den nya restaurangen Sónó öppna. Sónó är en vegetarisk restaurang och har trots de fortsatta utmaningarna hittat sin plats på Reykjaviks

restaurangscen. Redan i september fick Sónó bemärkelsen "best vegan meal" i Reykjavik Grapevine. Nordens hus har anlitat Sónó för all cateringverksamhet och restaurangen har ensamrätt till catering också i externa evenemang i Nordens hus. Detta innebär att alla evenemang i Nordens hus är vegetariska. Restaurangen Sónó medverkade också i odlingsprojektet *Så, se och smaka* som fick en fortsättning 2021 med projektet *World Garden*. Projektet beskrivs utförligare under rubriken *Ett tillgängligt, inkluderande och jämställt kulturliv i Norden*.

En stor del av det konstnärliga programmet handlade om hållbarhet. Nordens hus vill genom konst och kultur föra fram andra perspektiv på frågor om miljö. Detta är ändamålsenligt emedan så många samtidskonstnärer arbetar med miljöfrågor. De besitter bred kunskap om ämnet och förtjänar större synlighet och uppmärksamhet i diskussionen.

I april öppnade vi i Hvalfing utställningen *Flytande identitet: natur i omformning*. Utställningen som var ett samarbete med Islands konstuniversitet forskade i det specifika förhållandet mellan människa och natur i Västnorden. På dessa nordliga breddgrader har naturen traditionellt varit en självklar del av livet som formar människorna och deras identitet. Ingenting är beständigt, men förändringar i denna del av världen sker i snabbare takt än någonsin tidigare. Hur påverkar detta invånarna? I utställningen deltog konstnärerna Berglind María

Tómasdóttir (ISL), Bryndís Snæbjörnsdóttir & Mark Wilson (ISL/UK), Emilie Dalum & Michael Richardt (DK), Inuuteq Storch (GL), Jóhan Martin Christiansen (FÖ), Ólöf Nordal (ISL), Tinna Gunnarsdóttir (ISL), Rikke Luther (DK) and Thomas Pausz (FR). Curatorer var Hanna Styrnisdóttir och Hulda Stefánsdóttir (ISL).

Den årliga designfestivalen i Reykjavík, Design March, ägde rum 19-23.5 och hade som tidigare år en viktig utställningsplats i Nordens hus. Här presenterades inalles 8 projekt som alla på något sätt greppade frågan om hållbarhet och behovet att finna nya lösningar. Utställningen besöktes av Islands miljöminister Guðmundur Ingi Guðbrandsson som fick en rundtur och hade möjlighet att tala med alla formgivare. Statsministern Katrín Jakobsdóttir hade också bokat en rundtur, men denna måste dessvärre ställas in med anledning av Covid-19.

I juni öppnade vi i vårt barnbibliotek utställningen *Stenskravlare*, inspirerad av en illustrerad dikt vid samma namn som skapades av poeten Mats Söderlund (SVE) och illustratören Kathrina Skarðsá (FÖ) inom ramen för projektet *Lyftet*. Dikten är publicerad i antologin *På tvärs av Norden: Ekokritiska strömningar i nordisk*

barn- och ungdomslitteratur (2021). Utställningen var mångmedial och interaktiv och följdes av ett pedagogiskt program för besökande familjer. I juni arrangerade vi en veckas sommarläger för barn i åldern 7-10. Sommarlägrets tema var natur och miljö och de deltagande barnen fick utforska dessa koncept igenom litteratur, konst, lek och guidade turer.

I september var det dags att inviga Nordens hus huvudutställning 2021 *Time Matter Remains Trouble*, en tematisk grupputställning med konstnärerna Alice Creischer (DE), Anna Lindal (ISL), Anna Rún Tryggvadóttir (ISL), Bjarki Bragason (ISL) och nabbteeri (FIN). Som curatorer fungerade Nordens hus egen curator Arnbjörg Maria Danielsen och assisterande curator Veigar Ölnir Gunnarsson. Den mångmediala utställningen reflekterade över scenarier av förfall och omvandling av materia och tid, med eller utan människan som utgångspunkt.

Dagen efter utställningens vernissage, den 19.9, stod utställningens curator Arnbjörg Maria Danielsen värd för ett nytt diskussionsformat kallat *Troubled talk* där 18 personer från olika discipliner möttes för att diskutera de avgörande frågor mänskligheten står inför. Mötet

Troubled talk 19.9. Foto: Nína Kristín Guðmundsdóttir.

Islands miljöminister besöker Design March och diskuterar här med Brynhildur Pálsdóttir och Theresa Himmer om deras projekt Knowing the Ropes. Foto: Juliette Rowland

som hade underrubriken *Nature, can't live with or without you* hade ett fritt format där deltagarna höll anföranden, presentationer, konstnärliga framträdanden och stod i dialog med varandra. Mötet pågick i 4 timmar och kunde följas både på plats och digitalt. Det var ett fint exempel på hur man kan mötas tvärdisciplinärt och diskutera relevanta ämnen på ett nytt sätt. Förutom utställningens curator och konstnärer medverkade följande personer: Fahim Amir, filosof (AT/AFGH), Lise Lykke Steffensen, direktör NordGen (DK), Varna, trumdansare (GL), Qudus Onikeku, dansare/samhällsorganisatör (NG), Marc Sinan, kompositör/musiker (DE/TR), Gunnhildur Einarsdóttir, musiker (IS), Dimma, aktivist (IS), Tinna Hallgrímsdóttir, miljöaktivist (IS), Sigurður Reynir Gíslason, professor i geologi/miljöforskare (IS), Punktur, facilitator (IS/DE), Perla Gísladóttir, arkitekt/aktivist (IS), Matthias Enger, musiker (DE).

Under hösten arrangerade vi olika program som tog avstamp i utställningens problemställningar. Flera av utställningens konstnärer

engagerades i workshops för barn och unga och under höstlovet erbjöd vi verkstaden *Natur, framtid och materia* för barn i åldern 10-14 år. Vi fortsatte också den tvärvetenskapliga och tvärkonstnärliga diskussionen om hållbarhet. I samarbete med Institutet för hållbarhetsstudier vid Islands universitet och projektet Norden i Fokus producerade Nordens hus föreläsningsserien *Synthesizing Sustainability/Hållbar helhet* som diskuterade hur och var konst och vetenskap kan mötas i arbetet med ekologiska frågor. Mera info om dessa möten hittas under *Norden i Fokus*. Också inom ramen för formatet *författarafton* fortsatte vi diskussionen exempelvis genom evenemanget *Om udryddelsens antropologi* med Ny Jord og Gísli Pálsson den 5.10.

Alla avdelningar i Nordens hus deltog i planeringen och utförandet av det beskrivna programmet. Vi är stolta över resultatet som var heltäckande och mångnyanserat och nådde ett brett publikum både på plats i Nordens hus och digitalt.

nabbteeris installation Plantationoseni
i utställningen Time Matter Remains Trouble.

Masterclass med Trine Dyrholm på RIFF.

En konkurrenskraftig nordisk kultursektor

Resultatmål:

- Att erbjuda ett aktuellt och varierat program där isländsk och nordisk kultur tillgängliggörs brett.
- Att identifiera och genomföra insatser tillsammans med andra nordiska institutioner.
- Att ge lokala kulturaktörer och andra relevanta aktörer kunskap om och möjlighet till att ta del av Nordiska ministerrådets kulturstödprogram, inklusive NAPA:s stödprogram, samt stödprogrammen NORDEN 0-30 genom information, rådgivning och vägledning.

Konst och kultur är utgångspunkten för verksamheten i Nordens hus och huset har med sina mångdimensionerade faciliteter möjlighet att presentera ett varierat nordiskt program. Programmet som är en kombination av egna produktioner och samarbeten med övriga organisationer ska vara relevant och hålla en hög konstnärlig nivå. Detta faktum ligger som grund för allt det arbete som görs inom ramen för Vision 2030. Det konstnärliga programmet i Nordens hus planeras som en helhet. Vi har strategiskt valt att fokusera och begränsa i stället för att sträva efter att få plats med allt. Under året arbetade vi med både bekanta och nya programformat och stod värd för flera festivaler. Viktiga samarbetspartner är konstuniversitetet Listaháskóli Íslands, de nordiska ambassaderna och de många intressanta internationella konstfestivalerna i Reykjavik.

Litteraturen har haft en central plats i Nordens hus verksamhet från allra första början. Man kan säga att Nordens hus är litteraturens och de nordiska språkens hus. Det har självklart sin grund i biblioteket, som arkitektoniskt är husets hjärta, men också i det faktum att Nordens hus är sekretariat för Nordiska rådets litteraturpris och barn- och ungdomslitteraturpris.

Under år 2021 arrangerade vi ett flertal litterära evenemang med fokus på ekokritik, identitet och transformationer. Exempel på litterära diskussioner är: *Når litteraturen transformerer virkeligheden* med Friða Ísberg og Charlotte Weitzte, samt *Udryddelsens antropologi og NyJord* med Jeppe Carstensen og Gísli Pálsson. Därutöver hade vi fokus på social hållbarhet i ett samtal med vinnaren av Nordiska rådets litteraturpris 2020 Monika Fagerholm. Under året lanserade Nordens hus under ledning av projektledare/sekretariatsledare Sofie Hermansen Eriksdatter ett nytt koncept kallat *Pølse & Poesi* som försökte bryta ner fördomarna om poesi som en upphöjd konstform. Vi stod värd för två evenemang som riktade sig till både nordiska och polska invånare på Island. Deltagande poeter var: Friða Ísberg (IS), Kristin Ómarsdóttir (IS), Knut Ødegård (NO), Haukur Ingvarsson (IS), Sofie Hermansen Eriksdatter (DK), Jakub Stachowiak, (POL) Mao Alheimsdóttir (POL) och Kamila Ciołko-Borkowska (POL).

Under hösten ägde två stora litteraturfestivaler rum i Nordens hus: Reykjavik internationella litteraturfestival 8-11 september och den internationella barn- och ungdomslitteraturfestivalen Mýrin 14-16 oktober. Båda festivalerna kunde ta

Paneldiskussion Meet authors from the Baltic countries på Mýrin. Foto: Atli Már Hafsteinsson.

emot internationella gäster och många intressanta möten ägde rum. Under litteraturfestivalen öppnade Nordens hus sin nya utställning i barnbiblioteket *Från A till Ö med Mumin* och arrangerade i anknytning till den en flerspråkig läsning av Tove Janssons novell *Det osynliga barnet*. Läsare var Sophia Jansson (svenska), Gerður Kristný (isländska), Eliza Reid (engelska), Erling Kjærbo (danska), Stein Olav Romslo (norska), Halla Nolsøe Poulsen (färöiska) och Ann-Sofie Stude (finska). Evenemanget var del av högläsningsskonceptet *ReadHour* som äger rum på olika håll i världen under den internationella läskunnighetsdagen 8.9.

Mýrin arrangerades för tionde gången med undertiteln *Tillsammans i Myren* och fokuserade på hållbarhet och inkludering. Festivalen bjöd in nordiska och baltiska barnboksförfattare och -illustratörer som deltog i ett program riktat till en vuxen publik, men också i verkstäder och högläsningar för skolklasser och familjer. Festivalen uppmärksammade också Mumin i och med den aktuella utställningen i Nordens hus

barnbibliotek. Mýrin leds och arrangeras av en registrerad förening men den har alltid ägt rum i Nordens hus och husets bidrag till festivalen är betydande.

Som central nordisk litteraturaktör fick Nordens hus i uppdrag av Nordiska ministerrådet att sammanställa ett program bestående av tre litterära samtal till Göteborgs bokmässan som 2021 hade Norden som tema. I det presenterade programmet deltog sex nordiska författare i spännande samtal som tog avsats i Nordiska ministerrådets särskilda fokusområden och Vision 2030. Två av samtalen begicks på plats i Göteborg och ett spelades in i Nordens hus och strömmades på bokmässans plattform. Författarna som deltog var: Vigdis Hjort (NO), Pajtim Statvoci (FIN), Hanne Højgaard Viemose (DK), Guðrún Eva Mínervudóttir (ISL), Andri Snær Magnason (ISL) och Gunnar D Hansson (SVE).

I januari presenterade Nordens hus den norska konstnären och filmmakaren Lene Berg som årets *Nordisk film fokus*. Lene Berg var ock-

så med i gruppställningen *Nederunder* som fortsatte i Nordens hus från 2020. *Nordisk film fokus: Lene Berg* var del av Reykjavik Feminist Film Festival 2021 som hölls i digital form. Sex filmer av Lene Berg strömmades på festivalens digitala plattform. Med anledning av samisk nationaldag 6.2 arrangerade vi en samisk filmkväll med de två samiska filmerna *Min mors hemmelighet* (2009) och *Veiviseren* (1987). Visningarna blev snabbt fullbokade och vi tillsatte varsin extra visning. Filmkvällen producerades i samarbete med Norges ambassad.

Under två veckor i oktober stod Nordens hus som en av huvudplatserna för den 18:de upplagan av Reykjavik internationella filmfestival RIFF. Detta år hade festivalen ett speciellt fokus på musik i film och hela 27 evenemang ägde rum i Nordens hus. Programmet inkluderade två dagar med program för barn och unga och en dag för branschfolk med bland annat en masterclass med Trine Dyrholm (DK).

Nordens hus sal är en förträfflig plats för konserter. Utrymmet har en god akustik och kan omformas enligt behov. Ibland öppnas salen mot biblioteket och andra gånger får den lov att omgärda publik och artist i ett intimt möte. Samarbetet med Islands solistförening kring serien *Klassiskt i Vatnsmýrin* fortsatte och under sommaren presenterade vi 10 konserter inom ramen för våra två konsertserier, *Picknick-konserter* och *Nordens hus sommarkonserter*. Picknickkonserternas utomhusformat är perfekt i tider av mötesrestriktioner och vi kunde genomföra dem som planerat. Musikerna var dock enbart isländska detta år. I november var planen att Nordens hus skulle vara en av scenerna i huvudprogrammet för musikfestivalen Iceland Airwaves med fyra nordiska konserter finansierade med Nordiska kulturfondens stöd PULS. Festivalen blev dessvärre avbokad men vi höll två av konserterna ändå i anknytning till det årliga nordiska PULS-mötet som ägde rum i Nordens hus i november.

Picknick-konserter 2021:

13.6 K-óla
20.6 BSÍ
27.6 Supersport!
4.7 Ásta
11.7 Salome Katrín
18.7 Elín Hall

25.9 Snorri Ásmundsson

Sommarkonserter 2021:

27.5 Hera
15.7 Dúplum Dúo
22.7 Guðmundur Pétursson

PULS-konserter:

4.11 Jenny Wilson (SVE)
5.11 Kate Havnevik (NO) med
Guy Sigworth (UK)

Nordens hus verksamhet bygger på samarbeten med en mängd olika institutioner både på Island och i övriga Norden. Vi har ett gott samarbete med övriga samnordiska institutioner, inte minst tvärvetenskapligt. Nordregio var medfinansier till utställningen *Flytande identitet: natur i omformning* och tillsammans med NordGen samarbetade vi för andra året kring odlingsprojektet vid Nordens hus. De övriga nordiska kulturinstitutionerna står oss nära och är naturliga samarbetspartner. Med NAPA och Nordens hus på Färöarna planerade vi tillsammans programmet för Västnordens dag och med Nordisk kulturkontakt har vi gjort flera samarbeten kring litteratur, bl.a. den strömmade serien *Meet the Author* och det litteraturpedagogiska projektet *Bokslukaren*.

Nordens hus har spridit information om stödprogrammen och aktuella ansökningstider. Först och främst har Nordens hus personligen per e-post och telefon besvarat frågor om enskilda ansökningar. En av Nordens hus medarbetare är kontaktperson och blir kontinuerligt kontaktad för råd och information. Denna medarbetare deltog också i det årliga informationsmötet som detta år var digitalt.

Även under de speciella förhållanden som rådde under året har vi lyckats producera ett intressant program som presenterat ett brett antal konstnärer, författare och kulturarbetare. Även om besökarantalet var blygsamt jämfört med en normal nivå var huset periodvis riktigt livligt. Speciellt under den tidiga hösten var verksamheten och besöksiffrorna nära en normal nivå.

Vy från utställningen Flytande identitet: natur i omformning med verk av
(f.v.) Inuuteq Storch, Ólöf Nordal och Bryndís Snæbjörnsdóttir & Mark Wilson.

Verkstad för skolelever under Mýrin. Foto: Atli Már Hafsteinsson.

Ett tillgängligt, inkluderande och jämställt kulturliv i Norden

Resultatmål:

- Att barn och unga i Island möter professionell nordisk konst och kultur.
- Att öka barn och ungas möjlighet att medverka, delta och skaffa sig erfarenhet av konst och kulturverksamhet.
- Att inspirera till och möjliggöra barn och ungas egna initiativ.
- Att Nordens hus vidareutvecklas som en öppen, inkluderande och mångfaldig institution och att denna grund avspeglar sig i hela husets verksamhet.
- Att aktiviteter planeras och genomförs med medvetenhet om integrering av jämställdhetsperspektiv och representation.
- Att sammanställa och analysera könsuppdelad statistik avseende medverkande kulturaktörer, projektägare och liknande.

Skolelever på besök i Nederunder. Här vid Lene Bergs film Kopfkino. Foto: Juliette Rowland.

Nordens hus hade som uttalad målsättning att år 2021 etablera ett tvärsaktoriellt pedagogiskt program som riktar sig till skolor och bjuder in barn och unga att lära sig, delta och skapa. I januari anställdes en pedagog som fick som uppgift att planera detta program utifrån Nordens hus målsättningar, övriga verksamhet och skolornas aktuella läroplaner.

Utifrån resultatmålen ovan strukturerades arbetet kring samarbeten med specifika målgrupper. Under våren knöt vi ett vänskolesamarbete med grundskolan Hólabrekkuskóli i distriktet Breiðholt utanför det centrala Reykjavík för mer djupgående projekt. Som exempel kan nämnas det fokus vi haft på skolans sjätte klassister eftersom de enligt läroplanen ska lära sig om Norden. På Nordens dag blev alla skolans sjätteklassister inbjudna till ett lunchmöte i Nordens hus. De fick möta unga människor från alla nordiska länder i form av praktikanterna i Nordens hus och de nordiska ambassaderna och fick höra intressanta fakta om Norden. Under den isländska demokratifestivalen Fundur fólksins bjöds samma elever till den officiella

öppningen. De bänkade sig på salens bästa platser och fick höra tal av Islands president och statsminister samt ställa väl förberedda frågor till Islands miljöminister.

Ett annat samarbete gjordes med den baltiska diasporan på Island. Under Reykjavík barnkulturfestival som omfattade en längre tidsperiod under våren ordnade vi en baltisk barnkulturfestival med ett brett program planerat av kulturarbetare och konstnärer med baltisk bakgrund. Vi knöt också långsiktiga samarbeten med den litauiska och den lettiska skolan som numera regelmässigt återkommer till Nordens hus för sin verksamhet.

Utöver detta planerade pedagogen ett omfattande program för olika målgrupper i dagvård och skola. Inom ramen för detta arbete besökte Nordens hus under 2021 av totalt 3716 barn och 509 pedagoger. Vi stod värd för 28 evenemang, 18 verkstäder och 180 rundvandringar. 20 grupper från högstadiet/gymnasiet besökte utställningen *Nederunder*, 40 grupper från åldersgruppen 3-7 år besökte utställningen *Ägget*,

18 grupper i åldern 10-16 år besökte utställningen *Time Matter Remains Trouble* och 40 grupper i åldern 5-8 år besökte utställningen *Från A till Ö med Mumin*. Därtill besökte 12 sjätte klasser Nordens hus för att lära sig om nordisk konst och kultur. Det breda skolprogrammet kompletterades av program och verkstäder riktade till familjer samt flera dagars program under skollov. Programmet var avgiftsfritt och vår vänskola fick förtur att anmäla sig. Programmet har totalt engagerat 38 externa kulturarbetare/konstnärer/pedagoger som har fått ersättning för sitt arbete.

Sammanfattningsvis kan konstateras att det första året av ledd pedagogisk verksamhet i Nordens hus har visat vilken otrolig potential programmet har. Vi kan nå stora grupper av barn och unga genom skolorna men också arbeta på djupet genom goda långsiktiga samarbeten. Under året fattades beslut om att fortsätta och vidareutveckla verksamheten inom de kommande åren.

För att också inspirera till barn och ungas egna initiativ har Nordens hus under året stått värd för projektet *Krakkaveldi/Barnvöldet*. *Krakkaveldi* är en barnförening för barn som vill förändra

världen. Den grundades 2018 av konstnären Salvör Gullbrá Þórarinsdóttir med målsättningen att skapa en plattform för barns röster. Gruppen har mötts varje vecka i Nordens hus och arrangerat kreativa och tvärgående projekt där barn har intagit de roller som vuxna i normala fall har. De har bland annat bjudit in vuxna till sin frisörsalong, sin barnbar och till meditationsstunder.

Nordens hus bibliotek har alltid varit en öppen och inkluderande plats som arbetar kontinuerligt med de nordiska minoriteterna på Island. Vi arrangerar månatligen program både för barn och vuxna på danska, finska, norska och svenska och vid tillfällen också på färöiska och grönländska. Som nordisk institution på Island ser vi detta som ett att våra viktigaste uppdrag. Nordens hus ska vara den plats där man möter levande nordiska språk. Vårt barnbibliotek har blivit en etablerad plats för familjer i närområdet att besöka. De deltar i arrangerad verksamhet såsom utställningar och verkstäder men kommer också hit för att leka och umgås. Genom de nära kontakterna till familjer med baltisk bakgrund har biblioteket också blivit en bekant plats för dem.

Krakkaveldi vid barnbaren. Foto: Svanhildur Gréta Kristjánsdóttir.

Det totala antalet utlån 2021 var 12.065. De fördelade sig enligt följande: 7.910 böcker, 2.576 tidskrifter, 793 dvd, 380 grafikverk, 61 ljudböcker, 174 digitala ljudböcker och 170 e-böcker. I jämförelse med föregående år är antalet utlån 2536 fler, och nära en normal nivå. Det är förståeligt att utlåningen av filmer och ljudböcker sjunker kontinuerligt, men när det gäller böcker är vår samling i god cirkulation. Jämfört med de senaste fem åren satte vi faktiskt rekord i juni på antal utlånade böcker. Totalt har Nordens hus bibliotek en samling på 21.908 material. Vi har 2324 registrerade användare, av vilka 1477 aktivt använde sina kort i 2021. Vi upprättade 337 nya unika lånare 2021. 19% av våra lånare är under 19 år och 90% är från huvudstadsområdet.

De mest utlånade barnböckerna var:

1. Jag och alla / Ylva Karlsson & Sara Lundberg, svenska, 2019 (12)
2. Alle tæller med / Kirstin Roskifte, danska, 2019 (12)
3. Mitt bottenliv: av en ensam axolotl / Linda Bondestam, svenska, 2020 (11)

Samt utlån av Pippi-kappsäckarna och Mumin-ryggsäckar på olika nordiska språk (99)

De mest utlånade ungdomsböckerna var:

1. De afghanska sönerne / Elin Persson, svenska 2020 (12)
2. Vulkan / Zakiya Ajmi, danska, 2020 (6)
3. Kesämyrsky / Siiri Enoranta, finska, 2020 (6)

De mest utlånade böckerna var:

1. Blomsterdalen / Niviaq Korneliussen, danska, 2020 (80)
2. Er mor død / Vigdis Hjorth, norska, 2020 (38)
3. HHV, Frshwn: dødsknaldet i Amazonas / Hanne Højgaard Viemose, danska, 2019 (22)

De mest utlånade dvd var:

Druk, Danmark (18)
Spionen, Norge (16)
Undtagelsen, Danmark (14)

World Garden. Foto: Juliette Rowland.

Lettiska skolan i Nordens hus.

De mest utlånade tidskrifterna var:

Alt for damerne, danska (324)
Allers, svenska (252)
Bo bedre, danska (177)

Med samtidskonstutställningen *Nederunder* som förlängdes intill medlet av mars och barnutställningen *Ägget* som visades i vårt barnbibliotek 16.1-2.5 med Sanna Vuori och Linda Bondestam diskuterade vi frågor om jämställdhet och diversitet. Även i det övriga programmet såsom i den baltiska barnkulturfestivalen och filmvisningen på samisk nationaldag ville vi föra fram denna aspekt.

En av de centrala projekten under sommaren var odlingsprojektet *World Garden* som styrdes av W.O.M.E.N in Iceland inom ramen för deras projekt *Women's Story Circle* som de har utvecklat i samarbete med Reykjavik stadsbibliotek som ett safe space för kvinnor med utländsk bakgrund. I samarbete med Nordens hus, NordGen och Nordens hus restaurang planerade och verkställde gruppen odlingarna i Nordens hus

växthus och i växtlådorna utanför det. NordGen donerade frön. 45 kvinnor av 35 olika nationaliteter deltog i projektet, sådde, odlade, skötte och skördade. I tider av covid-restriktioner var det praktiskt för gruppen att kunna mötas utomhus. Därtill har gruppen berättat att det för många av dem som var nyanlända blev symboliskt värdefullt att handgripligen få arbeta med den isländska jorden och grödorna. Projektets utgång var odelat positiv för alla parter och det kommer att få en fortsättning 2022.

Vid planering av allt program är vi medvetna om att integrera jämställdhetsperspektiv och representation. Vad gäller exempelvis vårt konsertprogram har vi undertecknat *The Keychange Pledge* som innebär att vi lovar att ha mer än 50% kvinnor och sexuella minoriteter representerade i vårt program. Under 2022 ska vi ha ett ännu tyngre fokus på diversitetsfrågor.

3.

Byggnaden Nordens hus

Resultatmål:

Att använda, bevara/sköta och hålla Nordens hus tekniskt och fysiskt à jour på ett sätt så att värdet på huset upprätthålls och är relevant för verksamheten, härunder hålla en aktuell plan för husets löpande upprätthållande samt ekonomisk beredskap för detta.

Under våren mottog vi den konditionsrapport för byggnaden Nordens hus som vi enligt överenskommelse med generalsekreteraren för Nordiska ministerrådet hade beställt under hösten 2020. Rapporten visade på ett stort behov av renovering under de kommande åren. Frågan behandlades inom Nordiska ministerrådet under hösten och en plan utarbetades för de mest akuta åtgärderna. Till dessa hör en grundrenovering av husets platta tak, renovering av fönster och fasad samt en förnyelse av värmesystem, ventilering och rörsystem. Detta arbete är planerat att utföras under perioden 2022-23.

Skólahljómsveit Árbæjar- og Breiðholts upptrádde
pá öppningen av Fundur fólksins. Fóto: Sigurjon Ragnar.

4.

Särskilda projekt och insatser

Sekretariat för Nordiska rådets pris för litteratur, barn och ungdomslitteratur samt miljö

Resultatmål:

- Stå för organisering, genomförande och uppföljning av den nordiska bedömningskommitténs arbete och möten, inklusive kontakt med och stöd till medlemmar och suppleanter och eventuella adjungerade medlemmar.
- Förvaltning och rapportering av medel, inklusive översikt över använda medel till vilket ändamål samt vilka aktiviteter som genomförts under året.
- Förse medlemmar i de nationella kommittéerna med relevant information, inklusive jäv/inhabilitet och jämställdhet/mångfald, samt prisets handbok.
- Samla könsuppdelad statistik över de nominerade och prisvinnarna.
- Leda och följa upp bedömningskommitténs arbete/diskussioner om jämställdhet och mångfald i förhållande till priset.
- Bidra till att utarbeta kommunikationsplan för Nordiska rådets priser, under ledning av kommunikationsavdelningen vid NMRS/NRS.
- Planera och genomföra kommunikationsinsatser i samarbete med kommunikationsavdelningen vid NMRS/NRS, härunder inhämta motivationstexter och resumé och därigenom bidra till att synliggöra priset i relevanta miljöer.
- Bidra till utveckling av koordinering av arbetet med Nordiska rådets priser generellt.

Nordiska rådets litteraturpris är ett av Europas mest kända och prestigefulla litteraturpriser. Priset är det äldsta och första av Nordiska rådets priser och har blivit utdelat sedan 1962. Prissumman är 300.000 DKK.

Priset ges till ett skönlitterärt verk som är skrivet på ett nordiskt språk. Det kan vara en roman, ett drama, en diktsamling, en novellsamling eller en essäsamling, som lever upp till höga litterära och konstnärliga krav. Syftet med priset är att öka intresset för grannländernas litteratur och språk samt för den nordiska kultursamhörigheten.

Bedömningskommittén består av experter från samtliga nordiska land. Dessa utses av respektive lands kulturministerium. Kommittén nominerar under våren 12–14 litterära verk till priset och väljer vinnarverket under hösten. De nominerade verken offentliggörs i februari och vinnarverket avslöjas vid prisceremonin under Nordiska rådets session.

Nordiska rådets litteraturpris väcker stort intresse och resonans både i nordiska sammanhang och utanför Norden. Priset stärker intresset för grannländernas språk och litteratur och har i snart 60 år hållit en hög konstnärlig nivå. Gång på gång lyckas Nordiska rådets litteraturpris vara relevant genom att välja vinnarverk som berör de samtida strömningarna på ett överraskande och till och med obekvämt sätt.

År 2021 var vinnarverket: *Naasuliardarpi / Blomsterdalen* av Niviaq Korneliussen, Grönland

Nordiska rådets barn- och ungdomslitteraturpris har blivit utdelat sedan 2013. Priset är ett av Nordiska rådets fem priser. Prissumman är 300.000 DKK. Priset ges till ett aktuellt skönlitterärt verk för barn och unga, som utmärker sig både litterärt och illustrativt. Både vinnare av och nominerade till Nordiska rådets barn- och ungdomslitteraturpris har sedan 2013 visat prov på en hög litterär och konstnärlig kvalitet som rymmer humor, allvar, djup och fantasi.

Den aktuella nordiska barn- och ungdomslitteraturen behandlar frågor som jämlikhet, barn- och vuxenrelationer, mångfald och inkludering. Den kommenterar aktuella händelser och speglar samtiden. Den framställer vardagen som

den är och levererar därutöver dystopiska och utopiska föreställningar, som kan vara ålderslösa. Naturligtvis finns det både likheter och olikheter mellan de nordiska ländernas barn- och ungdomslitteratur, men det finns en gemensam klangbotten, som är mycket värdefull.

Nordiska rådets barn- och ungdomslitteraturpris binder samman aktörer inom den nordiska barn- och ungdomslitterära miljön, styrker insatser såsom läsfrämjande samt öppnar ögonen för grannländernas barnlitteratur.

År 2021 var vinnarverket: *De Afghanska sönerna* av Elin Persson, Sverige

Nordiska rådets miljöpris blev instiftat år 1995 efter en rekommendation av Nordiska rådet. Nordiska rådets miljöpris ges till en nordisk organisation, näringsverksamhet eller person som på ett föredömligt sätt har lyckats integrera respekten för miljö i sin verksamhet eller i sitt arbete eller som på annat sätt har gjort en extraordinär insats för miljön.

Vinnaren offentliggörs och priset utdelas i samband med Nordiska rådets session. Prissumman är 300.000 DKK. Miljöpriset skiljer sig från de övriga priserna genom att det har ett nytt tema varje år och att allmänheten i de nordiska länderna kan sända in förslag på nomineringar som sedan utvärderas av den nordiska bedömningskommittén.

År 2021 var temat för miljöpriset *initiativ som kan bidra till utvecklingen av hållbara livsmedelssystem*, vilket understöder flera av FN:s globala hållbarhetsmål, bland annat hållbar konsumtion och produktion (12) klimatinsatser (13), hav och marina resurser (14) samt ekosystem och biologisk mångfald (15). Bedömningskommittén emottog ett rekordantal förslag, 138 stycken fördelat på totalt 109 initiativ från hela Norden.

Priset gick till CONCITO Danmarks Grønne Tænk tank för utvecklingen av *Den Store Klimadatabase* som har katalogiserat 500 av de vanligaste livsmedlen i Danmark och räknat ut deras CO2-avtryck.

Niviaq Korneliussen mottog Nordiska rådets litteraturpris 2021.
Foto: Norden.org/Magnus Fröderberg

Sara Lundberg, illustration i antologin På tværs af Norden:
social holdbarhed i Nordisk børne- og ungdomslitteratur.

Lyftet för Nordiska rådets barn- och ungdomslitteratur

Resultatmål:

- Att förverkliga innehållet i Lyftet 2019 baserat på ÄK-K:s beslut om konkreta aktiviteter, härunder ingå nödvändiga avtal med tredje parter.
- Att skapa synergier mellan Nordiska rådets barn- och ungdomslitteratur och satsningen.
- Att synliggöra satsningen och förmedla resultat.

Genom relevanta arenor ska insatsen *Lyftet* 2019-2021 bidra till att synliggöra, profilera, skapa uppmärksamhet om och styrka den samtida nordiska barn- och ungdomslitteraturen och dess författare och illustratörer exemplifierat med nominerade för eller vinnare av Nordiska rådets barn- och ungdomslitteraturpris.

Genom ett årligt seminarium vill *Lyftet* vidareutveckla och bidra till att skapa mötesplatser där professionella inom den nordiska barn- och ungdomslitteraturen får möjlighet att bli inspirerade, dela erfarenheter, information och bästa praxis. Genom att många olika yrkesgrupper (förläggare, forskare, författare, illustratörer, förmedlare) deltar i seminariet och nätverkar, skapar synergier och delar kunskap, kommer det årliga seminariet att både styrka och synliggöra den nordiska barn- och ungdomslitteraturen.

På seminariet etableras en antologiskrivargrupp, som både har som uppgift att dokumentera fakta och diskussioner på seminariet och att genom workshops generera konstnärliga uttryck som tar intryck av seminariets tema.

År 2021 genomfördes ett tredagarsseminarium på Rungstedgaard i augusti. Resultaten från seminariet samlas i den tredje och sista delen av antologin *På tvärs af Norden – Social holbarhed i Nordisk børne- og ungdomslitteratur* som utkommer i februari 2022.

Då *Lyftet* nu är slutfört kan man konstatera att det har varit en särdeles viktig och nödvändig insats för att öka kännedomen om och synligheten för den samtida nordiska barn- och ungdomslitteraturen. Insatsen har skapat en grogrund för ett större utbyte mellan nordiska aktörer inom barn- och ungdomslitteratur, på tvärs av yrkesgrupper och institutioner. Den tredelade antologin har hjälpt att sprida aktuell forskning på hög nivå och kommer att kvarstå som ett konkret resultat före det treåriga projektet i en lång tid framöver.

Deltagare vid seminariet på Rungstedgaard i augusti. Foto: Richy John Molloy.

5.

Norden i fokus

Resultatmål:

- Genomföra aktiviteterna enligt den verksamhetsplan som uppgjorts och godkänts i december 2020. Vid behov assistera NMRS/KOMM med kommunikationsuppdrag i Island.
- Kontinuerlig kontakt med NMRS/KOMM vad gäller verkställande av verksamhetsplanen.
- Utarbeta verksamhetsplan för 2022 enligt riktlinjerna för Norden i Fokus arbete. Planen skall sändas in senast 1.12.2021 och den skall godkännas av NMRS/KOMM.
- Att genom de nordiska informationsaktiviteter som Norden i Fokus genomför i Island under året synliggöra det nordiska samarbetet och den nordiska nyttan genom arrangemang och aktiviteter som ingår i och relaterar till den aktuella politiska debatten i Norden.

Programmet Norden i Fokus gör det möjligt för Nordens hus att vara en levande plattform för en samhällelig diskussion om aktuella nordiska ämnen och är därmed mycket betydelsefullt för vår verksamhet. Verksamheten är bred och varierad och utförs ofta i samarbete med lokala eller nordiska organisationer och aktörer. År 2021 var det fortfarande en utmaning att planera och verkställa programmet på grund av Covid-19 restriktioner, men tack vare möjligheten att producera hybrid-evenemang stod Norden i Fokus trots allt värd för ett fint och

varierat program inkluderande firande av Nordens dag 23.3 och Västnordens dag 23.9 samt värdskap för den isländska demokratifestivalen *Fundur fólksins*. Norden i Fokus har i hög grad också kompletterat husets konstnärliga program med diskussionstillfällen som exempelvis det tredelade seminariet *Synthesizing Sustainability – Hållbar helhet* där konst och vetenskap gick i dialog. Nedan följer beskrivningar av de viktigaste evenemangen inom ramen för Norden i Fokus.

Februari

18.2 Strömmad publicering av Grönlandsrapporten.

Tal från bland andra utrikesminister Guðlaugur Þór Þórsson.

Samarbetspartner: utrikesministeriet, Green-landic-Icelandic Chamber, Västnordens råd, Iceland Chamber of Commerce, Center för arktiska studier vid Islands universitet.

Antal personer som såg strömningen: 1200

23.3 Nordens dag – Kulturens värde i krisperioder.

Strömmad diskussion om kultur i kristider med fokus på nordiskt kultursamarbete förr, nu och i framtiden. Tal från direktör Sabina Westerholm, Finlands ambassadör Ann-Sofie Stude, nordisk samarbetsminister Sigurður Ingi Jóhannsson, Föreningen Nordens ordförande Hrannar Arnarsson och presidenten för de ungas Nordiska råd Aldís Mjöll Geirsdóttir. Moderator var Sif Gunnarsdóttir, Föreningen Norden. Debattpanelen bestod av: skådespelare Gísli Örn Garðarsson, musiker Tue West, elev i Nordatlantisk gymnasieklass Björn Rafnar Ólafsson, parlamentariker Steinunn Þóra Árnadóttir och Nordens hus direktör Sabina Westerholm.

Samarbetspartner: Föreningen Norden på Island, de nordiska ambassaderna och representationerna, de nordiska husen och instituten på Grönland, Åland, Färöarna och i Helsingfors, Nordiska rådets delegation i alltinget.

Deltagare på plats: 40

Antal personer som såg strömningen/bandningen: 4900

23.3 Nordens dag: vänskolebesök från Hólabrekkuskóli.

Besök av 50 sjätteklassister med anledning av Nordens dag. Praktikanterna vid de nordiska ambassaderna och representationerna och Nordens hus höll presentationer om nordiskt samarbete, språk och populärkultur.

25.3 Livestream – _Icelandic Arctic Talks III: Bioteknologi och innovation.

Strömmat evenemang med fokus på bioteknologi och innovation i Arktis. Talare: Fd Islands president Ólafur Ragnar Grímsson, minister för turism, industri och innovation Þórdís Kolbrún Reykfjörð Gylfadóttir. Paneldeltagare: Elina

Erlendsson, direktör för global kommunikation vid Kerecis, Mads Qvist Fredriksen, direktör för Arctic Economic Council, Rannveig Björnsdóttir, professor vid universitetet i Akureyri, Þór Sigfússon, grundare av The Ocean Cluster.

Samarbetspartner: Center för arktiska studier vid Islands universitet, Isländskt-arktiskt samarbetsnätverk, Västnordiska rådet, utrikesministeriet – ordförandeskapet för Arktiska rådet, Arctic Circle, Kerecis

Deltagare vid zoom-webinar: 25

Antal personer som såg strömningen: 2000

27.3 Strömmad konsert med GDRN (IS) och Tue West (DK)

Samarbetspartner: de nordiska ambassaderna, EU delegationen i Island

Antal personer som såg strömningen: 2000

Maj

12.5 Young Reporters for the Environment (YRE) prisutdelning.

Elever i 10 gymnasieskolor på Island lämnade in runt 40 miljörapporter. Tre priser delades ut. Miljöminister Guðmundur Ingi Guðbrandsson deltog via videohälsning. Prisutdelningen strömmades från Nordens hus. Vinnaren blev bilden *Sweet destruction/Söt förstörelse* av gymnasieeleven Íris Lilja Jóhannsdóttir. Bilden vann också den internationella tävlingen.

Samarbetspartner: miljöskyddsorganisationen Landvernd

Antal personer som såg strömningen: 237

Juni

16.6 Internationella dagen. Årlig konferens om internationella ärenden från ett isländskt perspektiv. Årets konferens fokuserade på internationellt samarbete under en pandemi, falska nyheter i Norden, politisk debatt om Islands utrikespolitiska prioriteringar och Islands internationella samarbete i framtiden. Deltagare bland andra: president Guðni Th. Jóhannesson och statsminister Katrín Jakobsdóttir.

Samarbetspartner: Institutet för internationella relationer vid Islands universitet, utrikesministeriet, Västnordiska rådet, Föreningen för statsvetare på Island, Institutet för offentlig administration och politik vid Islands universitet.

Deltagare på plats: 60

Antal personer som såg strömningen/bandningen: 1500

September

3-4.9 Fundur fólksins – demokrati-festival på Island.

Fredagens program var centrerat kring barn och unga, för att ge plats och involvera dem i viktiga teman, samt höra deras åsikter. Under fredagen deltog representant från unga miljöpartister (Ungir Umhverfissinnar), Sæunn Júlía Sigurjónsdóttir, representanter från ungdomarnas råd för de Globala målen, barn från Barnens Ombudsmans rådgivningsgrupp, elever från vänskolan Hólabrekkuskóli. Andra teman som lyftes under Fundur fólksins var nordiskt samarbete under Covid-19, arbetsmarknaden och miljö. Deltagare bland andra: president Guðni Th. Jóhannesson, premiärminister Katrín Jakobsdóttir, Reykjavíks borgmästare Dagur B. Eggertsson, miljöminister Guðmundur Ingi Guðbrandsson, social- och barnminister Ásmundur Einar Daðason, minister för nordiskt samarbete Sigurður Ingi Jóhannsson och ordförande för Ungdomens nordiska råd Aldís Mjöll Geirsdóttir.

Samarbetspartner: Fundur fólksins, Ungdomsrådet för de Globala målen, barnens ombudsman, Hólabrekkuskóli, miljöministeriet, Nordjobb, Föreningen Norden Island, Green by Iceland, Festa, Nordic Innovation, Institutet för internationell politik vid Islands universitet.

Deltagare på plats: 222

Antal personer som såg strömningen: 9353

23.9 Västnordends dag. Västnordens dag firas årligen den 23 september för att stärka och synliggöra det kulturella samarbetet mellan Färöarna, Grönland och Island. Programmet bestod av ett diplomatiskt seminarium, reception, traditionell grönländsk trumdans av Varna och visning av den färöiska dokumentären Skál (2021), samt en Q&A med huvudpersonerna ur filmen. Talare under seminariet: Halla Nolsø Poulsen, Färöarnas representant på Island, Tove Søvendahl Gant, Grönlands representant på Island, Sigurdur Ólafsson, Generalsekreterare på Västnordiska rådet, Sumarliði Ísleifsson, biträdande professor på Islands universitet.

Samarbetspartners: Vigdis Finnbogadóttir institutet för utländska språk vid Islands universitet,

Färöarnas representation på Island och Grönlands representation på Island, Västnordiska rådet, Föreningen Norden Island, Islands utbildnings- och kulturministerium, NAPA - Nordens institut i Grönland, Nordens hus på Färöarna.

Deltagare på plats under seminariet: 75

Antal personer som såg strömningen av seminariet: 548

Deltagare på plats under kulturprogrammet: 100

Oktober

28.10, 11.11, 25.11 Synthesizing Sustainability – Sjálfbær samruni / Hållbar helhet – En dialog mellan konst och vetenskap.

En evenemangsserie bestående av tre events som arrangerades i samarbete med institutet för hållbarhetsstudier vid Islands universitet. Syftet var att föra samman de kreativa industrierna och det vetenskapliga samfundet, stärka den tvärvetenskapliga dialogen och tillsammans söka innovativa, hållbara lösningar och förmedla kunskap. Evenemangen kombinerade föreläsningar med konstnärliga framträdanden. Deltagare bland andra: bildkonstnär Myrra Leifsdóttir, representant för Unga miljöpartister Ida Karólína Harris, professor Skúli Skúlason, filosof, professor Ólafur Páll Jónsson, författare Þórdís Helgadóttir, biolog och representant för Unga miljöpartister Sæunn Júlía Sigurjónsdóttir, filosof och professor Sigríður Þorgeirsdóttir, bildkonstnär och professor Bryndís Snæbjörnsdóttir, bildkonstnär och professor Mark Wilson, docent Dawn Sanders och musiker Sóley Stefánsdóttir.

Samarbetspartner: Institutet för hållbarhet på Islands universitet

Deltagare på plats totalt: 110

Antal personer som såg strömningarna: 2093

November

11.11 Tre evenemang med grönt fokus - Nordiska perspektiv om #Choosing-Green.

I samband med FN:s globala klimatomöte COP26 i Glasgow arrangerade vi ett program den 11.11, även känd som Singles' Day, kring temat klimat, miljö och hållbarhet, med speciellt fokus på det sistnämnda. Under denna dag arrangerade vi tre evenemang:

Är det möjligt att vara miljövänlig på Singles' Day och andra dagar?

Lunchevenemang med unga på COP26 och Nordic Hub i Helsingfors samt debatt om miljövänlig livsstil. Medverkande var Aldís Mjöll Geirsdóttir, ordförande för Ungdomarnas Nordiska Råd, Brynja Dan Gunnarsdóttir, Grundare av singeldagen på Island, samt en av grundarna och ägarna av Extraloppan, Viggó Ásgeirsson, VD för Meniga, Rakel Garðarsdóttir, Grundare och ägare av Verandi og Vakandi, Sigurður Loftur Thorlacius, Miljöingenjör hos Efla, Sæunn Ósk Unnsteinsdóttir, VD för Hopp Reykjavík. Och medverkan av unga i Nordens COP26 Hub i Helsingfors och Glasgow: Tinna Hallgrímsdóttir, ordförande för Unga miljöpartister, Sigrún Perla Gísladóttir, kassör för Unga miljöpartister, Finnur Ricart Andrason, Ungdomsrepresentant till FN inom området för hållbar utveckling, Aðalbjörg Egilsdóttir, Student i miljö- och resursvetenskap, samt medlem i Unga miljöpartister.

Samarbetspartner: Unga Miljöpartister (Ungir Umhverfissinnar)

Deltagare på plats: 30

Antal personer som såg strömningen: 700

Hållbar Helhet – Berättelser, kommunikation & ökad medvetenhet. (se ovan)

The Recycling Myth, SEEDS. Dokumentärvisning & paneldebatt. I samband med temadagen arrangerades en dokumentärvisning och debatt tillsammans med SEEDS. Dokumentärfilmen *The Recycling Myth* behandlade plaståtervinning och dess problematik, filmen var gjord av den danska organisationen The WHY. Dokumentären diskuterades efteråt i form av en paneldebatt.

Samarbetspartners: SEEDS Iceland och The Why Foundation

Deltagare på plats: 45

Antal personer som följde strömningen: 2158

Anna María Allawawi Sonde talar vid öppningen av Fundur fólksins.

President Guðni Th. Jóhannesson öppnar Fundur fólksins. Foto: Sigurjon Ragnar.

UMHVERFISVÁ ER MENNINGARVÁ

þurfa vísindamenn listamenn til að
þýða fyrir sig vísindaniðurstöður?

ÉÐA ÞURFA ÞESSAR GREINAR
FREKAR AÐ MÆTAST Í
SAMSTARFI?

verðmæti í sjónarhornunum,
samhenginu og frelsinu

TENGINGAR

afl til samfélagslegra breytinga

SWEET DESTRUCTION
IRIS LILJA JÓHANNSDÓTTIR
CLIMATE CHANGE PIX EEA

 Norraena húsið

6.

Integrering av hållbar utveckling, jäms­­tälldhet och ett barn- rätts- och ungdoms- perspektiv

Samarbetsministrarna har beslutat att jämställdhet, ett barnrätts- och ungdomsperspektiv, samt hållbar utveckling (härunder Agenda 2030) ska integreras i all nordisk verksamhet. I planläggning och genomförande av projekt och insatser ska institutionen därför sträva efter att aktivt stärka kopplingarna mellan sin verksamhet och målsättningarna knutna till dessa tre områden och säkerställa att den egna verksamheten bidrar till att främja arbetet med integreringen av dessa.

Ovannämnda kriterier är centrala för all verksamhet i Nordens hus och varje projekt utvärderas utifrån dem. Vi ser till att det finns ett barnperspektiv i all verksamhet och att könsfördelningen är jämn i mån av möjlighet. En analys av könsfördelningen i programmet visar på en överrepresentation av kvinnor. Detta gäller speciellt det pedagogiska arbetet och det är något vi i framtiden kommer att vara mer uppmärksammade på.

Som tidigare nämnt är hållbarhet centralt för Nordens hus. Vi har tillsatt en grön arbetsgrupp inom personalen och arbetar vidare på att ta fram långsiktiga riktlinjer för en mer hållbar organisation och verksamhet.

7.

HR, ekonomi och administration

Nordens hus hade 2021 en personalstyrka på 13 personer på nordiska kontrakt och 11 projekt- och timanställda. Under året var en ur personalen på föräldraledighet och en sade upp sitt kontrakt.

Personalen valde en representant att delta i styrelsemötena.

Under 2021 hade vi sex praktikanter. De kom från Finland, Norge, Danmark och Sverige och fullgjorde sin praktik under de speciella omständigheter som rådde.

Nordens hus har en intern bokförare på 50% anställning. Under årets första halva var hon föräldraledig och tjänsten köptes externt. Vi använder ett digitalt system för godkännande av fakturor. Samtliga utbetalningar godkänns av två personer – direktören och ansvarig beställare – innan de går till betalning. Funktioner för uträkning, godkännande och utbetalning av löner är fördelade på bokföraren, ekonomichefen och direktören.

8.

Kommu- nikatio

Nordens hus följer Nordiska ministerrådets kommunikationsstrategi både digitalt och i tryck. Nedan presenteras en kort översikt av Nordens hus närvaro och genomslagskraft på diverse digitala medieplattformar och live-stream sändningar.

Nordens hus hemsida används för att informera om husets aktiviteter och om nordiskt samarbete. Den 20.5 publicerade vi en ny hemsida med målsättningen att vara användarvänlig, enkel och tillgänglig. Antalet användare 2021 var 37.578 varav 59% islänningar. Utöver hemsidan är vi aktiva på sociala medier.

Nordens hus Facebook-sida får varje år flera följare och "likes". 2021 steg antalet följare med 12 % i förhållande till 2020 och vi har således nu 13.305 följare. 69% av följarna är från Island och resten av Norden står för totalt 13%. Kvinnor i åldern 35-44 representerar den största gruppen användare med 20% av det totala antalet användare. Nordens hus kommunicerar också via Instagram där vi under 2021 nådde upp till 2987 följare. Detta utgör en ökning på 20 % från år 2020. Av Instagram-följarna är 52% från Island. Den näststörsta gruppen är från USA med 7% och därefter följer de nordiska länderna med Danmark i topp med 5%. 72% av följarna på Instagram är kvinnor och kvinnor i åldern 35-44 utgör även på Instagram den största gruppen.

Sommaren 2015 började vi live-streama begivenheter från huset och under perioden med Covid-19 restriktioner blev det en ännu viktigare aspekt av verksamheten. Sedan 2020 har vi uppdaterat både vår teknik och vårt kunnande vad gäller strömning av evenemang. På Facebook hade Nordens hus totalt 57.200 visade videominuter år 2021 och evenemanget med flest sedda videominuter var *Är det möjligt att vara miljövänlig på Singles' Day och andra dagar?* den 11.11 med 3923 sedda videominuter. På andra plats kom Norden dag-konserten med 3671 minuter och på tredje plats kom samtalet med Andri Snær Magnason (IS) and Inga Ravna Eira (Sápmi) som sändes i samarbete med Nordisk kulturkontakt med 2941 minuter.

9.

Nordisk nytta

Nordens hus var den första nordiska kulturinstitutionen som grundades och hade från start ett tydligt uppdrag i att skapa en bro mellan Island och det övriga Norden – en kulturbro. Under 53 års tid har ett aktivt kulturutbyte ägt rum och den inverkan institutionen haft över tid är ovärderlig. Flera generationer har vuxit upp med Nordens hus som en naturlig del av deras liv och kultur och många islänningars bild av Norden och nordiskt samarbete smälter samman med Nordens hus.

Som institution är Nordens hus förtrogen med sitt uppdrag och arbetar strategiskt med att nå så bred nordisk nytta som möjligt med sitt varierade program. Ett djupgående målgruppsarbete har lett till att tusentals barn på Island har fått ta del av nordisk konst och kultur och lära sig om nordiskt samarbete. Nya satsningar gällande nyanlända kommer att ge motsvarande avtryck under de kommande åren. Tack vare programmet Norden i Fokus fördjupas institutionens möjligheter att ta del av den politiska diskussionen och Nordens hus är en naturlig plats för samtal om samhällsliga frågor.

Vi anser att vi trots perioder av osäkerhet år 2021 har kunnat uppfylla den nordiska nyttan. Genom ett brett digitalt program har vi kunnat nå nya målgrupper och nå ännu längre ut än tidigare.

Med Vision 2030 och inriktningen på social hållbarhet kommer Nordens hus inverkan att bli än mer tydlig på både ett lokalt och nordiskt plan.

10.

Årsräkenskap

Resultaträkning 2021

Not	Intäkter	Budget	2021	2020
	Basbeviljning från Nordiska Ministerrådet	215 841 000	215 841 000	221 222 000
	Nationella bidrag	15 000 000	11 174 519	1 586 770
	Övriga intäkter	4 700 000	10 945 369	8 419 552
	Finansiella intäkter	400 000	141 020	596 331
	Projektmedel från Nordiska Ministerrådet	82 540 000	83 344 765	90 795 729
	Andra externa projektmedel	0	0	8 964 608
	Summa intäkter	318 481 000	321 446 673	331 584 990
	Kostnader			
7	Personalkostnader	-176 621 565	-169 869 059	-136 096 704
5	Varor och tjänster	-55 250 000	-63 234 620	-38 958 098
6	Övriga kostnader	-87 609 000	-76 696 535	-123 768 804
	Summa kostnader	-319 480 565	-309 800 214	-298 823 606
	Årets driftsresultat	-999 565	11 646 459	32 761 384

Funktionsuppdelade kostnader

Not		Budget 2021	Realiserat 2021	Realiserat 2020
	Basaktiviteter	274 925 403	267 881 033	169 579 536
	Egna bidrag till externa projekt	0	0	0
	Externt finansierade projektomkostnader	0	0	0
	Gemensamma kostnader	0	0	0
	Administrationskostnader	44 555 162	41 919 181	60 946 093
1-4	Kostnader totalt	319 480 565	309 800 214	230 525 629

Noter till funktionsuppdelade kostnader

	Programverksamhet			
	Basaktivitet	66 136 879	81 020 377	0
1	Egna bidrag till externa projekt	0	0	0
	Externt finansierade projektkostnader	-2 100 000	-5 197 330	0
	Summa verksamhetsområde 1	64 036 879	75 823 047	0
	Bibliotek			
	Basaktivitet	37 121 411	36 555 978	0
2	Egna bidrag till externa projekt	0	0	0
	Externt finansierade projektkostnader	0	-149 490	0
	Summa Bibliotek	37 121 411	36 406 488	0
	Ledning och styrelse			
	Basaktivitet	17 202 090	14 326 654	0
3	Egna bidrag till externa projekt	0	0	0
	Externt finansierade projektkostnader	0	0	0
	Summa verksamhetsområde 3	17 202 090	14 326 654	0
	Fastighetskostnader			
	Basaktivitet	36 377 090	45 883 951	0
4	Egna bidrag till externa projekt	0	0	0
	Externt finansierade projektkostnader	0	0	0
	Summa verksamhetsområde 4	36 377 090	45 883 951	0

Balansräkning 31.12.2021

	2021	2021
Tillgångar (aktiver)		
Kundfordringar m.m.	6 275 944	2 440 451
Projektfordringar	0	0
Förutbetalda kostnader	70 643	0
Kassa och bank	84 825 939	65 827 543
Summa tillgångar	91 172 526	68 267 994
Skulder (Passiver)	2021	2021
Leverantörsskulder m.m.	10 002 025	6 820 673
Förutinsamlad inkomst		0
Överförda medel 1. januari	8 076 721	28 635 936
Rättat egenkapital från 2021	61 447 321	50 001
Årets resultat 31.12.2020	11 646 459	32 761 384
Summa skulder	91 172 526	68 267 994

Not

8	Fria tjänster, hyra m.m
9	Hysesavtal
10	Egenkapitalets sammansättning
11	Lön under sommarlov 2021

Räkenskapsregler

1-4	Se verksamhetsområde 1-4 i Funktionsuppdelad RR		
	Varor och tjänster	Budget 2021	2021
	Utgifter betr. kontor och administration	-4 250 000	-5 843 922
	Butiken	-1 950 000	-973 684
	Utgifter betr. nätverk	-6 800 000	-8 825 128
	Husets drift	-26 050 000	-34 654 014
5	Biblioteket	-7 350 000	-6 591 028
	Hysesförlust från 2019	0	0
	Utgifter betr. bilen	-550 000	-195 157
	Bankutgifter och räntor	-1 300 000	-1 348 317
	Marknadsföring	-7 000 000	-4 803 370
	Varor och tjänster sammanlagt	-55 250 000	-63 234 620
	Övriga kostnader	Budget 2021	2021
	Ett grönt nordiskt kulturliv	-11 500 000	-11 154 667
	En konkurrenskraftig nordisk kultursektor	-10 719 000	-6 975 718
	Ett tillgängligt, inkluderande och jämställt kulturliv i Norden	-9 010 000	-6 481 578
	Byggnaden Nordens hus	-1 500 000	-52 051
6	Nordiska rådets barn- och ungdomslitteraturpris	-15 320 000	-14 802 422
	Lyftet	-12 240 000	-9 167 902
	Nordiska rådets litteraturpris	-16 320 000	-14 086 676
	Nordiska rådets miljöpris	-11 000 000	-9 597 262
	Norden i fokus	0	-4 380 280
	Övriga kostnader sammanlagt	-87 609 000	-76 696 535

7	Personalkostnader	Budget 2021	2021
	Fasta lönekostnader	-123 512 196	-123 479 606
	Andra personalkostnader	-46 234 369	-43 292 736
	Resor och styrelse	-6 375 000	-2 293 930
	Rekrytering	-500 000	-802 787
	Personalkostnader sammanlagt	-176 621 565	-169 869 059

8	Personalkostnader	2021	2021
	Fri hyra	0	0
	Fria personalresurser	2 940 000	1 770 627
	Andra fria driftsaktiviteter	0	0
	Fria tjänster/hyror sammanlagt	2 940 000	1 770 627

Nordens hus betalar inte hyra för marken den står på enligt avtal med Reykjavik kommun. Avtalet gäller i 50 år från 2017. Hyresvärdet är okänt.

Under 2021 hade vi sex praktikanter. De kom från Finland, Norge, Danmark och Sverige, ca 5 månader var.

9	Hyresavtal
	Nordens hus har inte haft några hyresavtal under året 2021

10	Eget kapital pr. 31/12 2021	61 447 321
	Varav medel till minst 3 månaders drift	48 000 000
	Överförda medel 1. januari*	1 948 017
	Lyftet**	1 032 044
	Medel till annat	11 499 304
	Sammanlagt	72 946 625

* Nordiskt översättarnätverk och pengar från Nordisk kulturkontakt som ska återbetalas.

** Färväntad betalning för omkostnader med layout och tryck av antologin (NordPub) 52.000 DKK

11	Lön under sommarlov 2021
	NOREY har 14 fastanställda i personalen som arbetar mellan 50-100%.
	För att tydligöra sommarlovsförpliktelser har vi räknat ut hur stor del av 2021 lönen som består av sommarlovsupptjäning från 2021.
	Totalsumman är ISK 12.012.687 men beräknas som en del av lönen och är en del av lönebudget 2021.

Norræna húsið

Sæmundargötu 11

102 Reykjavík

+354 551 7030

info@nordichouse.is

www.nordichouse.is

Nordens Hus